

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

10.10.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Андрій Наджос пішов з посади заступника міністра культури. – Анастасія Большакова](#)

[Голова Коаліції дієвців культури заявила, що через брак людей Мінкульт не може впоратися зі всіма викликами. – Оксана Заблоцька](#)

[УКФ виграв грант на 2 млн євро від програми ЄС «Креативна Європа». – Валерія Буняк](#)

[В Україні проведуть ярмарок грантів у сфері культури](#)

[Ми здатні змінювати глибинні переконання інших суспільств: Володимир Шейко про цінність культурної дипломатії](#)

[Директорка Інституту стратегії культури: «В Україні немає досвіду заявок на Європейську столицю культури. Львів перший». – Катерина Гладка](#)

[Якщо ми не б'ємося за культуру, то за що ми тоді б'ємося? – Вікторія Видиборець](#)

Медіа

[У Києві розпочався Donbas Media Forum 2025. – Валерія Буняк](#)

[«Ми підтримували, підтримуємо і будемо підтримувати незалежну журналістику в Україні», – Катаріна Матернова. – Діана Горон](#)

[«Репортери без кордонів» виділять 2 млн євро на підтримку українських медіа до кінця 2026 року. – Валерія Буняк](#)

[Харків'ян запрошують до участі у програмі-дослідженні «Простір Медіації». – Антон Малиновський](#)

Мовні питання

[Оголосили імена автора та диктора Радіодиктанту національної єдності 2025. – Тетяна Пушнова](#)

[Письменниця Євгенія Кузнецова розповіла, про що буде цьогорічний Радіодиктант національної єдності. – Анастасія Большакова](#)

Благодійність

[У Львові на BookForum зібрали книжки для захисників та понад 250 тисяч на потреби армії. – Дарина Рубан](#)

[Віртуоз із Японії Темпей Накамура зіграв у Луцьку на підтримку ЗСУ](#)

Театр

[Кам'янський театр підкорив Київ і підписав Меморандум про співпрацю зі столичним театром ляльок. – Ганна Тимошенко](#)

[Пристрасть, влада і вибір: в Експериментальному театрі «Адреналін» показали «Фрекен Жюлі». – Інна Семенюк](#)

[Актор Яннік Нумен: «Історії, які ми розповідаємо, формують спосіб, у який ми мислимо». – Юлія Ліннік](#)

Музика

[Пісні, що варто повернути: Іван Карабиць і його музика. – Мар'яна Головка](#)

[Переможці Євробачення-2024 Nemo випустили свій дебютний альбом у Києві. – Дарина Рубан](#)

Візуальні мистецтва

[Ковчег людяності в потоці реальності. Виставка українського куратора в найбільшому мистецькому просторі на перетині Азії та Європи. – Катерина Левченко](#)

[HIDE and SEEK/Хованки. Відкриття](#)

[Експорт сучасного українського мистецтва зріс під час повномасштабної війни – Forbes Ukraine. – Мирослава Данчина](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Кінофестиваль «Молодість» оголосив фільми документального конкурсу. – Діана Горон](#)

[6 українських фільмів, що виходять у прокат цієї осені. – Яна Дудко](#)

[Нарешті пристойні українські зомбаки! «Каховський об'єкт» як приклад розважальної стрічки, за яку не соромно. \(Зараз буде смертельний номер – Антоніна хвалитиме стрічку від Film.Ua\). – Лена Чиченіна](#)

[Після поранення – на Кіліманджаро. Як підкорення найвищої гори Африки українськими ветеранами з ампутаціями стало фільмом «Друге дихання». – Анастасія Большакова](#)

[ССО випустили короткометражний фільм «Дантист» про роботу Руху опору в окупації. – Ольга Панькова](#)

Аматорство

[Ковельські театри відкрили дев'ятий сезон участю у фестивалі «Комора»](#)

Література. Книговидання

[19 думок із Львівського BookForum: що варто запам'ятати. – Анастасія Андрушко](#)

[Конкурс короткої воєнної прози пам'яті Василя Паламарчука визначив фіналістів](#)

[Які українські книжки увійшли до каталогу дитліт «Білі круки-2025»](#)

[У США вийшла збірка найкращих віршів Юрія Тарнавського](#)

Музейна справа

[50 творів подружжя Алли Горської та Віктора Зарецького: в Києві пройде унікальна виставка графіки. – Ярослава Наумова](#)

[Національний музей у Львові розпочав оцифрування колекції іконопису. – Катерина Сліпченко](#)

Охорона культурної спадщини

[ЮНЕСКО продовжить моніторинг ситуації в окупованому Криму через руйнування культурної спадщини. – Анна Янко](#)

[Програму «Є-Відновлення» вперше поширили на пам'ятки архітектури Одещини](#)

Релігія

[російський герб та ікона з монархістом: історик прокоментував знахідки під час виселення УПЦ МП з Успенського собору](#)

Авторське право

[Руслана відреагувала на крадіжку своїх пісень в'єтнамською співачкою. – Наталія Забазнова](#)

Загальні питання

Андрій Наджос пішов з посади заступника міністра культури. – Анастасія Большакова

Уряд звільнив А. Наджоса з посади заступника міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції за власним бажанням. Наджос наголосив, що з посади пішов сам, адже його каденція у ролі заступника міністра культури скінчилася. Тепер він має наміри продовжити працювати у сфері дипломатії, з якою і працював останні 26 років. Наразі лишається невідомим, хто обійматиме цю посаду. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/andriy-nadzhos-pishov-z-posadi-zastupnika-ministra-kulturi-310769/>

Голова Коаліції дієвців культури заявила, що через брак людей Мінкульт не може впоратися зі всіма викликами. – Оксана Заблоцька

Голова громадської організації «Коаліція дієвців культури» О. Сагайдак заявила, що Міністерство культури та стратегічних комунікацій не спроможне впоратися з викликами через брак людського ресурсу. Вона навела приклад, що в департаменті музейної справи відомства працює чотири людини – тоді як державний музейний фонд налічує мільйони експонатів. Вона також звернула увагу, що посада міністра культури залишається вакантною – обов'язки очільниці виконує Т. Бережна, але її статус в.о., за оцінкою Сагайдак, суттєво обмежує управлінські можливості. Очільниця Коаліції дієвців культури відзначила, що цьогоріч міністерство докладало значних зусиль для виконання поставлених завдань. Проте без розширення штату надалі це стане неможливим. «Держава має визначитися: якщо Міністерство культури потрібне, його слід посилювати – додавати фахівців, які працюватимуть із культурною спадщиною, цифровими проєктами, освітнім і просвітницьким контентом. Не можна ставити великі цілі, виділяти значні кошти платників податків і при цьому залишати відомство без людей», – зазначила Сагайдак. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1134818-golova-koalicii-dievciv-kulturi-konstatuvala-brak-ludskogo-resursu-v-minkulti/>

УКФ виграв грант на 2 млн євро від програми ЄС «Креативна Європа». – Валерія Буняк

Низку конкурсів для підтримки дебютів, кроссекторальної мобільності, інноваційних культурних продуктів, а також мистецьких резиденцій оголосять у 2026–2027 роках. Як зауважила виконавча директорка УКФ А. Образцова, для участі в конкурсах українські заявники повинні будуть мати партнера з країни ЄС для реалізації проєкту. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244770/2025-10-10-ukf-vygrav-grant-na-2-mln-ievro-vid-programy-ies-kreatyvna-ievropa/>

В Україні проведуть ярмарок грантів у сфері культури

11 листопада у Києві відбудеться VII Міжнародний ярмарок грантів у сфері культури. Це найбільший щорічний захід, який організовує бюро

програми ЄС «Креативна Європа» в Україні разом із партнерами, серед яких – Goethe-Institut, House of Europe, Український культурний фонд та Агенція соціальних інновацій «З країни в Україну». Ярмарок грантів є одночасно і форматом, і простором де митці, культурні менеджери, організації та ініціативи дізнаються про реальні можливості для розвитку – і знаходять підтримку, яка допомагає їхнім ідеям стати реальністю. На учасників чекають презентації від провідних національних і міжнародних програм, проєктів та ініціатив підтримки культурного й креативного секторів, консультації від ключових грантодавців, нетворкінг, дискусії, обговорення та обмін досвідом. Докладніше: <https://kultura.rayon.in.ua/news/841135-v-ukraini-provedut-yarmarok-grantiv-u-sferi-kulturi>

Ми здатні змінювати глибинні переконання інших суспільств: Володимир Шейко про цінність культурної дипломатії

Український інститут у співпраці з МЗС України 6 жовтня провів Міжнародний форум культурної дипломатії – фахова конференція пройшла вже вшосте. Подію відвідали представники державного сектору, міжнародних організацій, культурних інституцій та громадянського суспільства. Обговорювали роль культурної дипломатії під час глобальних трансформацій та в умовах війни росії проти України. Опубліковано виступ генерального директора Українського інституту В. Шейка на Міжнародному форумі культурної дипломатії. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1135092-mi-zdatni-zminuvati-glibinni-perekonanna-insih-suspilstv-volodimir-sejko-pro-cinnist-kulturnoi-diplomatii/>

Директорка Інституту стратегії культури: «В Україні немає досвіду заявок на Європейську столицю культури. Львів перший». – Катерина Гладка

Директорка Інституту стратегії культури Ю. Хомчин та її команда у співпраці з містом уперше подали Львів на статус Європейської столиці культури – титул, який у багатьох світових прикладах докорінно змінює культуру й шлях розвитку міста, приваблює європейські ресурси та партнерства. У час великої війни Львів є першопрохідцем на цьому шляху, а це безпрецедентний приклад за всю історію конкурсу. В інтерв'ю з Хомчин йдеться про значення міст-побратимів, про Львів як місце збереження регіональних культур з усієї країни, про стратегії культури та культурної дипломатії навіть в умовах повномасштабної війни та, звісно ж, про Європейську столицю культури 2030. Результати конкурсу оголосять уже 20 жовтня в Брюсселі. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/10/700560_direktorka_institutu_strategii.html

Якщо ми не б'ємося за культуру, то за що ми тоді б'ємося? – Вікторія Видиборець

Ю. Вовкогон – ветеран та культурний менеджер із Коломиї. Своєю роботою з мистецтвом понад двадцять років доводить, що культура та революції, а згодом і війна – нерозривно пов'язані. Після поранення та реабілітації він фокусується на роботі з ветеранами та ветеранками. В інтерв'ю

розповідає про історії, які необхідно чути, та пам'ять, яку мусимо берегти. Докладніше:

<https://postimpreza.org/talsk/iakshcho-my-ne-b-iemosia-za-kulturu-to-za-shcho-my-todi-b-iemosia>

Медіа

У Києві розпочався Donbas Media Forum 2025. – Валерія Буняк

У столиці стартував ювілейний Donbas Media Forum (DMF), темою якого є «Свобода слова vs. Свобода брехні» – як українські медіа долають глобальні виклики, захищають демократичні цінності та залишаються компасом для суспільства під час війни та світової турбулентності. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244739/2025-10-09-u-kyievi-rozpochavsya-donbas-media-forum-2025/>

«Ми підтримували, підтримуємо і будемо підтримувати незалежну журналістику в Україні», – Катаріна Матернова. – Діана Горон

Під час першого дня цьогорічного Donbas Media Forum (DMF) посолка Європейського Союзу в Україні Катаріна Матернова сказала, що ЄС і надалі підтримуватиме незалежну журналістику в Україні. Матернова виступила на панельній дискусії, яку було присвячено запуску трьох нових медійних проєктів, що фінансуються Європейським Союзом на суму 6,6 мільйона євро і реалізуються організаціями Internews International / Media Development Foundation, Інститутом масової інформації / «Детектором медіа» та «Репортерами без кордонів». Під час дискусії посолка зауважила, що ЄС фінансував незалежні медіа ще з 2017 року. «Насправді існує дезінформація, що Європейський Союз не підтримував незалежні медіа, а це робив лише USAID. Це неправда. Ми не почали діяти лише після того, як USAID пішов. З 2017 року ЄС надав незалежним медіа фінансову підтримку на суму, співмірну з американською», – сказала посолка. Як приклад Матернова навела той факт, що підтримка Суспільного від самого початку надходила виключно від ЄС, а потім і від інших європейських країн. «Тож, будь ласка, перестаньте казати, що ми „прокинулися“, коли пішов USAID. Це неправда. І причина дуже проста: незалежна журналістика – це наріжний камінь демократії, одна з її основних опор, а демократія – це базова цінність, на якій засновано Європейський Союз. Тому підтримка незалежних медіа для нас – це питання принципу», – сказала вона. За словами Матернової, ЄС відреагував на закриття USAID, намагаючись допомогти тим, хто раптово залишився без ресурсів. «Але це не означає, що ми нічого не робили до цього. Ми просто діємо через партнерів. Ми часто працюємо менш помітно, але стабільно», – сказала посолка. Від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну ЄС спрямував на підтримку медіа в Україні 57 мільйонів євро. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244749/2025-10-09-my-pidtrymuvaly-pidtrymuiemo-i-budemo-pidtrymuvaty-nezaleznhu-zhurnalistyku-v-ukraini-katarina-maternova/>

«Репортери без кордонів» виділять 2 млн євро на підтримку українських

медіа до кінця 2026 року. – Валерія Буняк

Про це повідомила регіональна координаторка RSF з питань України Полін Мофре під час панельної дискусії «Підтримка ЄС незалежних медіа в Україні» у межах Donbas Media Forum 2025. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244747/2025-10-09-reportery-bez-kordoniv-vydilyat-2-mln-ievro-na-pidtrymku-ukrainskykh-media-do-kintsya-2026-roku/>

Харків'ян запрошують до участі у програмі-дослідженні «Простір Медіації». – Антон Малиновський

Харківський літературний музей та Kharkiv Media Hub у партнерстві з «Накипіло» оголосили опенкол на участь у річній програмі-дослідженні «Простір Медіації» у межах проекту «Лабораторія мрій». Резиденція очікує на студентів медійних спеціальностей, початківців у журналістиці, хто «хоче розповідати про культуру глибоко і живо». Протягом року в різних «просторах» – Арту, Літератури, Музею, Простору та Медіації – учасники досліджуватимуть: культурну спадщину та її роль у нашій ідентичності; трансформацію суспільного ставлення до культури; формування нових норм і традицій; що покласти у нашу «тривожну валізку історії». «Культурна журналістика – це місток між регіонами, досвідом і поколіннями. Але сьогодні бракує професійних медіаторів – тих, хто може якісно говорити про культуру. „Простір Медіації” покликаний це змінити», – пишуть організатори. Докладніше про умови участі:

<https://lyuk.media/news/mediation-space/>

Мовні питання

Оголосили імена автора та диктора Радіодиктанту національної єдності 2025. – Тетяна Пушнова

Українське радіо оголосило ім'я авторки Радіодиктанту національної єдності. Нею стала Є. Кузнєцова – українська письменниця, перекладачка, докторка філософії. Вона є авторкою книжок «Спитайте Мієчку», «Готуємо в журбі», дослідження «Мова-меч: як говорила радянська імперія» та роману «Драбина», який визнано Книгою року ВВС-2023. Також Українське радіо оголосило й акторку, яка стане дикторкою Диктанту. Це Н. Сумська, відома своїми ролями в Національному театрі Франка та у кіно. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kuznyecova-ta-sumska-stvortyat-ta-nachitayut-radiodiktant-nacionalnoji-yednosti-310783/>

Письменниця Євгенія Кузнєцова розповіла, про що буде цьогорічний Радіодиктант національної єдності. – Анастасія Большакова

Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/pro-shcho-bude-radiodiktant-vid-yevgeniji-kuznyecovoji-2025-310792/>

Благодійність

У Львові на BookForum зібрали книжки для захисників та понад 250

тисяч на потреби армії. – Дарина Рубан

У Львові під час 32-го Міжнародного BookForum зібрано 253 200 гривень, які перекажуть у благодійний фонд «Повернись живим». 250 книг зібрано для військових у межах ініціативи «Книга на фронт» та ще 164 книги для дітей, які постраждали від війни. Докладніше:

<https://shotam.info/u-lvovi-na-bookforum-zibraly-knyzhky-dlia-zakhysnykiv-ta-ponad-250-tysiach-na-potreby-armii/>

Віртуоз із Японії Темпей Накамура зіграв у Луцьку на підтримку ЗСУ

У Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків 8 жовтня відбувся благодійний концерт японського піаніста та композитора Темпея Накамури. У програмі прозвучали авторські твори митця, джазові та рок-композиції, відомі світові саундтреки, а також кілька українських народних мелодій у віртуозному виконанні. Усі кошти, виручені від продажу квитків, спрямують на закупівлю військових аптечок і тактичних наплічників для військових медиків від громадської організації «ТЕХНОПАРК. Центр медичних інновацій». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/841025-virtuoz-iz-yaponii-tempey-nakamura-zigrav-u-lutsku-na-pidtrimku-zsu>

Театр

Кам'янський театр підкорив Київ і підписав Меморандум про співпрацю зі столичним театром ляльок. – Ганна Тимошенко

Кам'янський театр ім. Лесі Українки (Дніпропетровська область) представив у столиці постановку «Тартюф» та підписав Меморандум про співпрацю з Київським академічним театром ляльок. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/59862/kamyanskyj-teatr-pidkoryv-kyyiv-i-pidpysav-memorandum-pro-spivpracyu-zi-stolychnym-teatrom-lyalok/>

Пристрасть, влада і вибір: в Експериментальному театрі «Адреналін» показали «Фрекен Жюлі». – Інна Семенюк

Київський національний академічний Молодий театр презентував виставу «Фрекен Жюлі» на сцені Експериментального театру «Адреналін» у Луцьку. Показ відбувся 9 жовтня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/841235-pristrast-vlada-i-vibir-v-eksperimentalnomu-teatri-adrenalin-pokazali-freken-zhyuli>

Актор Яннік Нумен: «Історії, які ми розповідаємо, формують спосіб, у який ми мислимо». – Юлія Ліннік

Яннік Нумен – нідерландський актор, співзасновник театральної компанії Nineties, яка порушує усталені театральні коди, виходить за межі класичної конвенції сцена – глядач, бореться з концепцією елітарного театру через нові способи залучення ширшої публіки. Наприклад, остання на сьогодні вистава компанії – опера «Artificial By Nature» – не має живих акторів, а використовує натомість роботів і створений ШІ бот. У рамках освітньої програми «Театр між нами» від Jam Factory Art Center Яннік Нумен відвідав Львів з лекцією та

воркшопом, що поєднали оповідь про особисту практику актора з концепцією worlding філософки Донни Гаравей (уявлення та співтворення множинних світів) і поглядами музиканта Девіда Бірна на те, як контекст формує мистецтво. У цій розмові він розповідає про театральну культуру Нідерландів, про потребу виокремити в ній свій незалежний голос і вийти з процесу театального виробництва, про враження від спілкування з українськими театрами. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/10/700572_aktor_yannik_numen_istorii_yaki_mi.html

Музика

Пісні, що варто повернути: Іван Карабиць і його музика. – Мар'яна Головка

«Повернути пам'ять про тих, хто створював українські пісні „золотого віку“, має на меті мультимедійний проєкт „The Great Ukrainian Songbook | Великий український пісенник“. Він фокусується на композиторах і поетах ХХ століття – епохи, що подарувала людству плеяду митців, чії твори й досі звучать на світових сценах і в медіапросторі. Ініціатори прагнуть, щоб ці пісні знову жили – без музейного пилу, а сучасно та щиро. Віднедавна частиною „Пісенника“ став і цикл пісень І. Карабиця (1945–2002) – імені, добре знаного у колах поціновувачів неокласики й авангарду, але поки що маловідомого широкому загалу». Авторка, співачка, солістка формації «Нова Опера», засновниця платформи «The Great Ukrainian Songbook | Великий український пісенник», розповідає докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/pisni-shcho-varto-povernuti-ivan-karabic-i-yogo-muzika-310789/>

Переможці Євробачення-2024 Немо випустили свій дебютний альбом у Києві. – Дарина Рубан

Свій дебютний альбом «Arthouse» переможці «Євробачення-2024» Немо випустили в Києві. Співаки зі Швейцарії днями прибули в столицю, звідки починають свій тур з новими піснями. Наживо прем'єру альбому заплановано на 10 жовтня у київському клубі Atlas. Спеціальною гостею на концерті Немо стане українська музикантка ТУЧА. Докладніше:

<https://shotam.info/peremozhtsi-yevrobachennia-2024-nemo-vypustyly-sviy-debiutnyy-albom-u-kyievi/>

Візуальні мистецтва

Ковчег людяності в потопі реальності. Виставка українського куратора в найбільшому мистецькому просторі на перетині Азії та Європи. – Катерина Левченко

Про виставку «Я і ковчег, я і потоп всесвітній» куратора К. Дорошенка в бакинському YARAT Contemporary Art Space. В експозиції представлено роботи митців із різних країн, у тому числі й України. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/art/kovcheg-lyudyanyosti-v-potopi-realnosti-vystavka-ukrayinskogo-kuratora-v-najbilshomu-mysteczkomu-prostori-na-peretyni-aziyi-ta-yevropy/>

HIDE and SEEK/Хованки. Відкриття

Виставка експонується до 25 жовтня у малій залі галереї Imagine Point (Київ). Вона представляє роботи студентів столичної Державної академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну імені Михайла Бойчука. Докладніше:

<https://mitec.ua/hide-and-seeek-hovanky-vidkryttya/>

Експорт сучасного українського мистецтва зріс під час повномасштабної війни – Forbes Ukraine. – Мирослава Данчина

Експорт сучасного українського мистецтва за кордон зріс більш, ніж у вісім разів у 2024 році – до 8,7 мільйона доларів – у порівнянні з попереднім роком. Ця сума охоплює продажі картин і скульптур. Про це повідомляє Forbes Ukraine із посиланням на дані митної служби. Артектипорт (разом зі скульптурами) 2023 року становив понад 1,1 мільйона доларів, 2022-го – 1,05 мільйона, а 2021-го – 2,5 мільйона доларів. У митній службі також зазначили, що сплеск пов'язаний із тимчасовим вивезенням з України картин і музейних експонатів. Однак видання також поспілкувалося з учасниками артринку, які відзначають зростання попиту на українське сучасне мистецтво. Як пише Forbes Ukraine, найбільшим іноземним ринком для українського мистецтва є США – 28 % продажів. Далі йдуть Німеччина, Франція, Швейцарія та Польща. Українське мистецтво почали купувати провідні світові інституції. Tate Modern придбала роботи А. Кахідзе та Н. Кадана, а Музей сучасного мистецтва у Нью-Йорку (МоМА) – твір Д. Кавеліної. Однією з найбільш популярних українських сучасних мисткинь за кордоном називають Ж. Кадирову, яка тричі представляла Україну на Венеційській бієнале. Також Forbes Ukraine наводить дані платформи Spilne Art – за їхньою інформацією, за два роки ціни на сучасне українське мистецтво зросли у півтора рази. «Цінова динаміка робіт українських художників за кордоном була різною: у когось роботи подорожчали, в інших – залишилися на попередньому рівні або навіть втратили в ціні», – зазначила засновниця платформи Н. Ткаченко. На думку артдилера І. Абрамовича, на зростання закордонних продажів, зокрема, вплинуло те, що частина митців переїхала за кордон після початку повномасштабної війни. Джерело:

<https://suspilne.media/culture/1135000-eksport-ukrainskogo-sucasnogo-mistectva-zris-pid-cas-povnomasstabnoi-vijni-forbes-ukraine/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Кінофестиваль «Молодість» оголосив фільми документального конкурсу. – Діана Горон

54-й Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість» оголосив 10 стрічок, які ввійшли до програми документального конкурсу. Найкращий фільм документального конкурсу отримає грошовий приз у 2 тисячі доларів від генерального технологічного партнера фестивалю Hisense. Кінофестиваль також

оголосив шість картин для дітей та підлітків від 13 років у конкурсі Teen Screen, який цього року є безплатним для відвідування і проводитиметься в Будинку кіно. Традиційно конкурс оцінюватиме дитяче журі, а переможець отримає «Скіфського оленя» та грошовий приз. «Молодість» відбудеться в Києві з 25 жовтня по 2 листопада за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244758/2025-10-09-kinofestval-molodist-ogolosyv-filmy-dokumentalnogo-konkursu/>

6 українських фільмів, що виходять у прокат цієї осені. – Яна Дудко

Це: «Каховський об'єкт», реж. О. Тараненко; «Друге дихання», реж. М. Кондакова; «Сірі бджоли», реж. Д. Мойсєєв; «Батьківські збори», реж. Д. Шмурак; «Океан Ельзи. Спостереження Шторму», реж. А. Григорян; «Ти – космос», реж. П. Остріков. Докладніше:

<https://shotam.info/6-ukrainskykh-filmiv-shcho-vykhodiat-u-prokat-tsiiei-oseni/>

Нарешті пристойні українські зомбаки! «Каховський об'єкт» як приклад розважальної стрічки, за яку не соромно. (Зараз буде смертельний номер – Антоніна хвалитиме стрічку від Film.Ua). – Лена Чиченіна

Схвальний відгук на фільм О. Тараненка. Докладніше:

<https://antonina.detector.media/kino/post/225687/2025-10-09-nareshti-prystoyni-ukrainski-zombaky-kakhovskyy-obiect-yak-pryklad-rozvezhalnoi-strichky-za-yaku-ne-soromno/>

Після поранення – на Кіліманджаро. Як підкорення найвищої гори Африки українськими ветеранами з ампутаціями стало фільмом «Друге дихання». – Анастасія Большакова

«Українські воїни підкорюють вершини, й не лише метафорично. На висоті майже шість тисяч метрів, серед вітрів та снігів африканського Кіліманджаро вони розгорнули синьо-жовтий прапор. Четверо ветеранів із протезами й одна чинна військовослужбовиця, яка пережила поранення, довели – межі власних сил створюємо лише ми самі. Про цю подорож, що стала історією сили та відновлення, розповідає документальний фільм „Друге дихання” режисерки М. Кондакової та оператора С. Михальчука. Стрічка вийшла в українських кінотеатрах 9 жовтня». В інтерв'ю Кондакова та військовослужбовиця О. «Висота» Єгорова розповідають про дружбу під час зйомок, реабілітацію і натхнення для неї. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-prokat-viyshov-film-druge-dihannya-interv-yu-up-310767/>

ССО випустили короткометражний фільм «Дантист» про роботу Руху опору в окупації. – Ольга Панькова

Сили спеціальних операцій ЗСУ випустили короткометражний фільм «Дантист», що показує роботу підпілля на окупованих територіях. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/dantist-film-pro-ruh-oporu-divitsya-strichku-onlayn_n2930846

Аматорство

Ковельські театри відкрили дев'ятий сезон участю у фестивалі «Комора»

Народний аматорський експериментальний театр-студія «10 ряд 10 місце» відкрив свій дев'ятий сезон участю у театральному фестивалі «Комора», який вдесьте відбувся у Кам'янці-Подільському. Актори підготували скорочений варіант поетично-драматичної композиції «Кассандра» за мотивами твору Лесі Українки. Фестиваль «Комора» цього року мав ювілейний, не конкурсний формат, однак усі учасники отримали пам'ятні дипломи та подарунки. Докладніше:

<https://kowel.rayon.in.ua/news/841170-kovelski-teatrali-vidkrili-devyatiy-sezon-uchastyu-u-festivali-komora>

Література. Книговидання

19 думок із Львівського BookForum: що варто запам'ятати. – Анастасія Андрушко

«Цьогоріч Львівський міжнародний BookForum нарешті пройшов у більш звичному форматі та став простором для дискусій, місцем зустрічі України зі світом, обміном досвідами та народженням нових ідей, що надихають на зміни. У Львів завітали не лише українські культурні дієвці, а й іноземці з Великої Британії, Сербії, Польщі та США, що дозволило частково повернути атмосферу старого, всім нам відомого Форуму». Авторка ділиться найважливішими думками «про українську культуру в часи війни, як правильно документувати пам'ять, чи потрібне читання в складні часи, а також про уроки та виклики, з якими стикнулися Польща та Велика Британія та які можуть навчити Україну діяти правильно». Докладніше:

<https://chytomo.com/19-dumok-iz-lvivskoho-bookforum-shcho-varto-zapam-iataty/>

Конкурс короткої воєнної прози пам'яті Василя Паламарчука визначив фіналістів

Опубліковано списки у номінаціях «Мемуари», «Есеї» та «Новели». Докладніше:

<https://chytomo.com/konkurs-korotkoi-voiennoi-prozy-pam-iati-vasylia-palamarchuka-vyznachyv-finalistiv/>

Які українські книжки увійшли до каталогу дитліт «Білі круки-2025»

Три українські книжки увійшли до престижного міжнародного щорічного каталогу книжкових рекомендацій дитячої та юнацької літератури «Білі круки-2025» («White Ravens 2025»), йдеться на сайті Міжнародної молодіжної бібліотеки у Мюнхені (International Youth Library). Це: В. Карп'юк, «Чудернацька карпатська історія», видавництво «Брустури», 2024; О. Луцевська, Д. Бандаренка, «Книга Теплі речі для Татами», видавництво «Ранок», 2024; Р. Романишин, А. Лесів, «З ПІВСЛОВА. Про спілкування та розуміння одне одного», «Видавництво Старого Лева», 2024. Докладніше:

<https://chytomo.com/iaki-ukrainski-knyzhky-uvijshly-do-katalohu-dytlit-biliv-kruky-2025/>

У США вийшла збірка найкращих віршів Юрія Тарнавського

У Сполучених Штатах Америки у видавництві JEF Books (Journal of experimental fiction) вийшла друком англomовна збірка вибраних поезій українського та американського письменника, перекладача та лінгвіста-кібернетика Ю. Тарнавського «Extractions: Selected Poems». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-ssha-vyishla-zbirka-najkrashchykh-virshiv-iuriiatarnavskoho/>

Музейна справа

50 творів подружжя Алли Горської та Віктора Зарецького: в Києві пройде унікальна виставка графіки. – Ярослава Наумова

14–23 жовтня у галереї «Митець» триватиме експозиція знакових графічних робіт культового мистецького подружжя А. Горської та В. Зарецького. Вперше під одним дахом буде представлено 50 творів із провідних приватних колекцій, з яких 20 експонуватиметься публічно вперше. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-50-tvoriv-podruzzhya-ally-gorskoi-ta-viktora-zaretskogo-v-kyevi-proyde-unikalna-vistavka-grafiki>

Національний музей у Львові розпочав оцифрування колекції іконопису. – Катерина Сліпченко

Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького розпочав оцифрування своєї колекції іконопису XIV–XVIII століть. Завдяки цьому всі оцифровані ікони будуть доступні для перегляду на офіційному сайті закладу. Проєкт реалізується в межах цього річного гранту від Світового конгресу українців. Докладніше:

<https://zaxid.net/natsionalniy-muzey-u-lvovi-rozpochav-otsifruvannya-kolektsiyi-ikonopisu-n1621052>

Охорона культурної спадщини

ЮНЕСКО продовжить моніторинг ситуації в окупованому Криму через руйнування культурної спадщини. – Анна Янко

Виконавча рада ЮНЕСКО 9 жовтня ухвалила рішення продовжити моніторинг ситуації на тимчасово окупованій території Криму через численні факти руйнування росією української культурної спадщини, зокрема об'єкта Світової спадщини – «Стародавнього міста Херсонес Таврійський та його хори». Докладніше:

<https://suspilne.media/crimea/1135426-unesko-prodovzit-monitoring-situacii-v-okupovanomu-krimu-cerez-rujnuvanna-kulturnoi-spadsini/>

Програму «Є-Відновлення» вперше поширили на пам'ятки архітектури Одещини

В Одеській області вперше розширено державну програму «Є-Відновлення» на об'єкти культурної спадщини, що постраждали внаслідок обстрілів. Уряд України ухвалив постанову, яка спрощує процедури усунення пошкоджень та пришвидшує відновлення таких об'єктів. Вперше програму буде поширено на житло, розташоване в пам'ятках архітектури, що дозволить власникам квартир отримати сертифікати на ремонт і відновлення за державної підтримки. «Менше бюрократії, оптимізовані процеси. Ми скорочуємо час і процедури, щоб прискорити реальне відновлення нашої культурної спадщини», – наголосила т.в.о. міністра культури та стратегічних комунікацій України Т. Бережна. Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/841154-programu-e-vidnovlennya-vpershe-poshirili-na-pamyatki-arkhitekturi-odeshchini>

Релігія

російський герб та ікона з монархістом: історик прокоментував знахідки під час виселення УПЦ МП з Успенського собору

10 жовтня у Володимирі розпочалося виселення представників московського патріархату з Успенського собору. Під час опису майна виявлено речі, які беззаперечно доводять підпорядкування УПЦ МП російській православної церкві. Серед них чимало символів ворожої ідеології, розповідає доктор філософії з історії, провідний науковий співробітник Нововолинського історичного музею Ю. Велінець. Докладніше:

<https://volodymyr.rayon.in.ua/news/841160-rosiyskiy-gerb-ta-ikona-z-monarkhistom-istorik-prokomentuvav-znakhidki-pid-chas-viselennya-upts-mp-z-uspenskogo-soboru>

Авторське право

Руслана відреагувала на крадіжку своїх пісень в'єтнамською співачкою. – Наталія Забазнова

Українська співачка Р. Лижичко прокоментувала переспіви її пісень в'єтнамкою Хо Куїнь Хуонг. За словами Руслани, вона підтримує прагнення інших виконавців створювати кавери на оригінальні пісні. Однак, зауважує: виконавці мають поважати автора і його права. Українська співачка підтвердила, що у 2005 році дійсно уклала договір на створення кавер-версії пісні «Дикі танці» для видання на CD і лише в межах В'єтнаму. Українка наголосила, що права на пісню «Дикі танці» все одно залишаються за нею, як за автором і виконавицею. «Якщо говорити професійною мовою, це так зване „механічне відтворення“, а ніякі не виняткові права. Договір стосувався лише однієї пісні й таке відтворення (особливо у договорі 2005 року) не включає і не могло включати ані Spotify, ані Apple Music, ані будь-які інші стримінгові платформи, яких тоді взагалі не існувало, і тим більше це не про включення пісні до власного репертуару як твору власного авторства», – наголосила Руслана. Крім цього, команда Руслани виявила на стримінгових платформах не

лише переспів хіту «Дикі танці», а й ще щонайменше трьох її пісень: «Аркан», «Dance with the wolves», «Скажи мені» й ремікс на «Скажи мені», які Хо Куїнь Хуонг зазначила, як власні оригінальні твори. «Це вже зовсім інший рівень порушення (навіть якби були всі дозволи). Бо зміна авторства – це не інтерпретація, а спотворення самої суті. І це не лише моральне питання. Це порушення невідчужуваних прав автора – тих, які в принципі не можна „передати” чи „переоформити”... Я завжди за свободу творчості, але не за безсовісні інтерпретації, в яких губляться і закони, і моральні принципи», – зауважила українка. Руслана додала, що врегульовуватиме це питання компанія Comp Music Publishing, яка представляє її інтереси. Докладніше:

https://zaxid.net/ruslana_vidreaguvala_na_kradizhku_svoyih_pisen_vyetnamskoyu_spivachkoyu_n1620979

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm